

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646

Letna naročnina, Italija . . . Lir 13.000

Letna inozemstvo . . . » 18.000

Letna inozemstvo, USA dol. 25

Poštno čekovni račun: št. 24/12410

Leto XXXII. - Štev. 37 (1620)

Gorica - četrtek 18. septembra 1980 - Trst

Posamezna številka lir 300

Trhel sem kakor svoboda

V neki slovenski reviji sem bral o spomeniku, ki ga je arhitekt Jože Plečnik postavil v Pragi po prvi svetovni vojni. Spomenik je naročila praška vlada in naj bi simboliziral pridobljeno svobodo Čehov in Slovakov po prvi svetovni vojni. Plečnik si je zamislil visok in tenek obelisk iz kamna, pod njim pa napis: Trhel sem kakor svoboda.

Ne vem, ali ta spomenik še stoji, vse kakor je s svojim napisom zelo poučen tudi za naše čase: demokratična svoboda je krha stvarca, ki jo more zlomiti vojaška diktatura ali kak drug totalitaristični sistem.

Prav te dni smo temu znova prisostvovali. V Turčiji so vojaki prevzeli oblast, v Čilu je general Pinochet z diriganim ljudskim referendumom utrdil svojo diktaturo za nadaljnjih deset let. Pred nekaj leti so generali prevzeli oblast v Argentini in jo še vedno izvajajo, da ne govorimo o drugih diktaturah v Latinski Ameriki ter drugod po svetu. Vojaških diktatur je zmeraj več, raste pa tudi število marksističnih totalitarizmov. Človek se vprašuje, od kod to.

KADAR SE DEMOKRACIJA ZRODI

Če pogledamo dejstvo v oči, ugotovimo, da je skoro vedno šlo za demokratične države, kjer je demokracija slabo funkcionirala, kjer so demokrati demokracijo zlorabljali in jo nazadnje zapravili. To je stara lekcija že iz antične Grčije in Rima. Tako v eni kot v drugi deželi so demokracije izginile, ko so se izrodile v boj za oblast posameznih skupin in strank; zmagali so posamezniki, ki so zavladali kot diktatorji. Takšen konec je napravila republika v Atenah, tako se je končala republika v Rimu in drugod v starih časih.

Isto se ponavlja danes širom sveta. Demokratične vladavine izginjajo v diktaturah tam, kjer niso več zmoglo zagotoviti državljano miru, varnosti in socialnega napredka. Čilske demokracije je bilo konec, ko je grozilo, da bo država pod Allen-dejem prešla v marksistično diktaturo. Namesto nje je prišel Pinochet. Sedaj so v Turčiji vojaki prevzeli oblast, ker je bilo jasno, da demokratske stranke, parlament in vlada niso več bile zmoglo ohraniti v državi miru, varnosti in gospodarske stabilizacije. Zato je upravičeno neki časopis zapisal, da je demokracija v Turčiji umrla že prej. Umrla je, ko se je izkazalo, da ni več zmogla vladati.

Kajti demokracija ne pomeni anarhije, pritrjene revolucije, nasilja, brezposelnosti, političnega in verskega fanatizma. Kjer takšno stanje prevlada, tam je neizogiben iztek demokracije v kaki diktaturi. To pomeni, da nesposobne demokratične stranke same kličejo diktaturo. Pri tem se spomnimo samo na fašizem. Mussolini je prišel na oblast predvsem zato, ker so bile takratne italijanske demokratične stranke, tedanji parlament in vlada nezmožne, da bi državi zagotovile mir, varnost in napredek.

Demokratična svoboda je zato v resnici trhla in ne gre, da bi se z njo igrali, kar jo državljani lahko v resnici zaigrajo. Čilski in sedaj tudi turški demokrati naj se vprašajo, koliko so sami bili krivi, da je prišlo do diktature v njihovi deželi. Isto velja za druge države z diktaturami.

NAD DEMOKRACIJO JE TREBA ČUTI

Svobodna demokracija je do sedaj najboljši sistem vladanja, kar jih zgodovina pozna, toda je tudi trhel sistem, ker ima veliko sovražnikov. Nanjo prežijo diktatorji z leve in desne, pa naj gre za posameznike, skupine, stranke ali ideologije, ki si hočejo prilastiti absolutno oblast. Med temi je ena, ki ima v svojem programu zapisano smrt demokracije; to je leninizem. Lenin si je namreč zamislil svoj socialni sistem kot diktaturo proletariata. Diktatura pa ostane diktatura in se spremeni v totalitarizem, to je v nasilje enih državljanov nad drugimi. Ni važno, ali je taka skupina delavska stranka oz. roma avantgarda delavskega stanu ali kaj

drugega; je in ostane diktatura, to je suženjstvo.

Nad svobodno demokracijo je zato potrebno vedno čuti, posebno tako, da državljani ne zaupajo prevelike moči državnim oblastem, opozarja zadnji koncil, in tako, da oblast kontrolirajo. Kar je naloga opozicije. Državlani ne smejo delegirati državne oblasti, da namesto njih misli, ukrepa, odloča, kakor smo že nekoč slišali: »Il Duce ha sempre ragione.« Danes se nam to zdi smešno, a nekoč je bilo resnično in je resnično še marsikje, tudi blizu nas. Zato čuvajmo demokracijo!

K. H.

Zaprli so radio »Fides«

Nove oblasti v Boliviji so zaprle v La Paz radijsko postajo »Fides«, ki jo vodi jezuiti, za nedoločen čas. Podobno se je zgodilo tudi z drugo radijsko postajo »San Gabriele«. Oblasti so izjavile, da je bilo to potrebno, ker da sta postaji v službi tuje in škodujeta bolivijskim državnim interesom. Tudi katoliški dnevnik »Presencia« je moral nehati izhajati. Vse to je nagnilo nadškofa iz La Paza Jorgeja Manriquea Hurtado, da je oblasti opozoril na spoštovanje človeških pravic. Vlada mu je odgovorila, da širi »neresnične« novice.

Sv. oče brani pravico do življenja

Kakor pred dvema tednoma v Aquili je papež Janez Pavel II. tudi v Sieni, ki jo je obiskal preteklo nedeljo, četrtino pridige posvetil obrambi življenja, ki ima v uzakonjenem splavu svojega največjega sovražnika. Povod za obisk Sienne mu je nudila 600-letnica smrti sv. Katarine Sienke, ki je umrla 29. aprila 1380 prav v tem mestu.

Na trgu Del Campo je v dopoldanskih urah opravil pred veliko množico sveto mašo, med katero je imel dolgo homilijo. Dejal je, da je evangelij poslanica o življenju in da mora zato vsak človek sodelovati s Stvarnikom pri ustvarjanju življenja. Rodilno dostojanstvo moža in žene je v družbi nekaj osnovnega in nenadomestljivega. Življenje je treba tudi braniti od prvega trenutka spočetja, zlasti če je ogroženo od družbe, saj pomeni taka obramba zvestobo človeškemu rodu in štiti dostojanstvo posameznega človeka. To dostojanstvo je treba upoštevati že od vsega začetka, to je od samega spočetja. Če

Razvoj, ki se je začel v poljski notranji politiki s stavkami delavcev, gotovo ni še zaljučen. Kakšen bo njegov končni uspeh, tudi ni še mogoče predvidevati. Veliko zavisi pač od tega, kako bo Sovjetska zveza sprejela poljski »eksperiment«, saj še vedno drži teorija Leonida Brežnjeva o omejeni suverenosti socialističnih držav. Kajti samo Sovjetska zveza sme uživati polno suverenost.

Toda brez ozira na nadaljnji razvoj je gotovo zanimivo in poučno, kakšne zahteve so postavili stavkajoči delavci in z njimi zmagali. Zanimivo je zato, ker nam te zahteve pričajo, kakšne so pomanjkljivosti »realnega socializma«, ki vlada v Sovjetski zvezi in v vseh socialističnih državah. Navedli jih bomo v izveščku.

SVOBODNI SINDIKATI

Sporazum med odborom stavkajočih in poljsko vlado obsega 21 točk. Prva med njimi govori o svobodnih sindikatih. »Dosedanja dejavnost sindikatov na Poljskem ni zadovoljevala pričakovanj in zahtev delavcev, zato se ustanovijo novi samoupravni sindikati,« pravi dobesedno v dogovoru. Določeno je tudi, da novi sindikati ne bodo zametek kake politične stranke.

Iz te prve zahteve delavcev je razvidno,

kakšno vlogo imajo sindikati v socialističnih režimih: niso za obrambo delavcev, temveč so le prevoznik pas, ki posreduje direktive partije delavskemu razredu. To se pravi, da so sindikati orodje partije oz. režima. Tega poljski delavci nočejo več.

PRAVICA DO STAVKE

Druga zahteva je pravica do stavke. »Pravica do stavke bo zagotovljena z zakonom o sindikatih, ki je v pripravi.« V dosedanjih poljski zakonodaji so bile namreč stavke prepovedane in zato kaznive, in sicer s tem, da so stavkajoče delavce odpustili z dela. To se mora odpraviti. Socialistični režimi sovjetskega modela torej z zakonom iztrgajo delavcem iz rok pravico stavkanja, tisto pravico, za katero so se delavci v preteklosti najbolj borili in se zanjo žrtvovali.

PRAVICA SVOBODNEGA IZRAŽANJA

Tretja pravica, katero so dosegli poljski delavci, je pravica do svobodnega izražanja. S posebnim zakonom bo vlada odpravila cenzuro nad sredstvi javnega obveščanja z izjemo državnih tajnosti in podobnim. Vsem veroizpovedim bo dovoljeno se posluževati sredstev javnega obveščanja (radio, televizije, časopisov). Vlada bo dovolila prenos nedeljske maše po radiu. Dovoljen bo tudi dostop do upravnih aktov, kot so družbeno-gospodarski plani in podobno.

Nadaljnja zahteva je bila izpustitev vseh pripornikov, ki so bili v zaporu zaradi izpovedovanja svojih verskih ali političnih nazorov. To se je potem tudi zgodilo.

Iz povedanega sledi, kako omejena je svoboda izražanja in propagande v socialističnih režimih, čeprav so vsi podpisali zadevna načela v listini Združenih narodov o človeških pravicah in še bolj v zaključnem dokumentu helsinške izjave. Toda take besede in načela so eno, drugo pa je praksa, kot pričajo vsi oporečniki v socialističnih režimih.

ZAHTEVA PO SOODGOVORNOSTI IN IZBOLJŠANJU ŽIVLJENJSKIH POGOJEV

Nadaljnje točke dogovora se tičejo soodgovornosti delavskih organizacij pri sestavljanju gospodarskih planov, vodenju gospodarske politike, pripravljanju reform. »Sindikati bi morali biti sodelujoči posebno pri pripravi zakonov, ki se tičejo gospodarskih organizmov in delavskega samoupravljanja.« Poljski delavci torej nočejo biti le poslušajoča čreda, temveč sodelujoči in soodgovorni pri gospodarstvu življenju družbe. V ta namen zahtevajo tudi razvoj družinskih kmečkih gospodarstev in samoupravnih kmečkih združenj.

Zdi se, da se pri teh zahtevah poljski delavci zgledujejo pri jugoslovanskem samoupravnem socializmu.

Za temi temeljnimi točkami splošnega značaja stavijo poljski delavci nekaj konkretnih zahtev za izboljšanje svojega življenjskega standarda: povišanje plač, dražinske doklade, zvišanje najnižjih pokojnin, večjo razpoložljivost življenjskih potrebščin, zlasti mesa. Zanimiva je zahteva, naj se odpravijo trgovine »Pevex«. Gre za trgovinske markete, kjer je možno za devize in po znatno višjih cenah dobiti blago, ki ga v navadnih trgovinah ni na voljo. To je znani sistem trgovin, ki ga turisti poznajo iz Moskve.

V zvezi s temi zahtevami so še nekatere druge: napredovanje v službi naj bo na podlagi strokovne usposobljenosti in let službe in ne na podlagi strankarske izkaznice ali posebnih zaslug za partijo. Zniža naj se doba za penzijo na 50 let za ženske in na 55 let za moške, oz. po 30 letih dela. Zahtevajo boljše zdravniško oskrbo in zdravstveno osebje naj bo boljše plačano. Odprejo naj se v zadostnem številu otroške jasli in otroški vrtci. Materam naj se po rojstvu otroka zagotovi triletni plačani dopust, pohiti naj se z zidanjem novih stanovanjskih hiš in delovni teden naj se skrajša na pet delovnih dni.

KAJ BO REKLA MOSKVA

Omenili smo glavne zahteve poljskih delavcev, zahteve, ki jih je vladni zastopnik ministrski podpredsednik Jagielski sprejel in v imenu vlade podpisal. Sedaj gre za to, da se uresniči. Kot vemo, je Jagielski odšel v Moskvo gotovo na posvet. Izpeljava novih reform bo namreč v veliki meri odvisna od dovoljenja Sovjetov. Ti se do sedaj, vsaj odkrito, niso vmešali v dogajanja na Poljskem, so mu pa brez dvoma pazljivo sledili in tudi z določeno zaskrbljenostjo, saj bi mnoge zahteve poljskih delavcev radi postavili tudi delavci v Sovjetski zvezi in v drugih državah socialističnega režima, če bi mogli. To so pokazali s ponovnimi upori na Madžarskem, na Češkoslovaškem, v Vzhodni Nemčiji, ko so zahtevali »socializem s človeškim obrazom«.

Niso uspeli, upajmo, da bodo Poljaki pri tem bolj srečni. To jim gotovo vsi želimo. Naši delavci pa naj vidijo, za kakšne osnovne človeške in sindikalne pravice se morajo poljski delavci šele boriti po 35 letih sovjetskega socializma. In kako je neupamtno, da se navdušujejo za komunistično stranko, ki je zmogla biti »demokratična« le v državah z resnično demokracijo, zatire pa vse svoboščine, ko pride na oblast.

Državni udar v Turčiji

Tretjič v zgodovini turške republike, ki jo je leta 1924 razglasil Kemal paša, kasneje imenovan Ata Turk, je vojska poslegla v dogajanje te države in strmoglavila njeno nezmožno vlado. Leta 1960 je ta usoda doletela desničarskega ministrskega predsednika Menderesa, ki je nato končal na vislicah, leta 1971 njegovega političnega dediča in voditelja »Stranke pravice« Demirela, pretekli petek 12. septembra v jutranjih urah pa je postal žrtev udara isti Demirel. Oblast je prevzel petčlanski svet državne varnosti, ki ga vodi načelnik generalnega štaba general Kenan Evren.

General Evren je že lanskega decembra, potem pa še letos v januarju in nato tretjič nedavno 29. avgusta opozoril vse šefe strank, da vojska ne bo mirno gledala, da država razpada v vrtincu nasilja skrajne desnice in leve ter v jalovih strankarskih bojih. Nasilje se je tako razbohotilo, da je bilo v zadnjih letih ubitih dnevno 25 do 30 ljudi. Dejansko je Turčija zabredla v državljansko vojno, ki je zadnje slabotne vlade niso mogle obvladati. Netilo za nasilje je inflacija, ki je že dosegla 70 %, silna brezposelnost in beg kmetov s podeželja v mesta.

Turška vojska po tradiciji sicer nima političnih teženj. V prvi vrsti hoče biti le varuh Kemalove dediščine in republikanskih ustanov. V tem okviru so bili do sedaj izvedeni vsi njeni dosedanja posegi, zato bi bila utvara, če bi kdo od nje pričakoval, da bo odstranila vzroke za sedanja nestabilnost v državi. Za to so potrebne odločne in globoke družbene reforme, ki pa jih vojaški udari ne morejo sprožiti ne izvesti.

In prav tu se poraja vprašanje: je imel zadnji udar kak smisel? Zahodnoevropske vlade so v zadregi in skeptične, vzhodni blok vidi v udaru roko Sev. Amerike, le nepreračunljivi voditelj italijanskih radikalcev ga je navdušeno pozdravil, češ da le generali lahko rešijo hude družbeno-gospodarske probleme, ki tarejo Turčijo. Morda se mu zdi taka rešitev primerna tudi za Italijo. Kdo ve?

Benediktinci so se vrnili

Več kot pet tisoč ljudi se je zbralo, ko so se po 176 letih odsotnosti spet vrnili v francosko opatijo Grainetière (dežela Vendée) sinovi sv. Benedikta. Opatija je nastala v letih 1130-1210.

Režimski terorizmi

Terorizem revolucionarnih skupin in terorizem režimov je postal že nekako pravičnega današnjega časa. Terorizem revolucionarnih skupin: ETA v Španiji, IRA na Irskem, Rdeče brigade in Črna oborožena jedra v Italiji, OLP v Palestini, Rote Armee v Nemčiji in še kaka druga skupina, so revolucionarne skupnosti, ki jim je sredstvo do cilja terorizem nad nedolžnimi.

Poleg teh imamo še nič manj hude režimske terorizme. Med te spadajo vsi vojaški režimi v Južni Ameriki, ki brez izjeme izvajajo politično nasilje nad državljani. Nič boljše ni v Srednji Ameriki in Nikaragui, San Salvadorju, na Kubi.

Režimski terorizem je danes razširjen v Afriki. Ima dve barvi: desničarski se začneja v Južni Afriki, kjer belci zastopajo črnce, in se končuje v Severni Afriki pri Gedafigu v Libiji in v Maroku. Glede Gedafiga je bilo slišati mnenje, da je on, ki podpira črni terorizem v Italiji. Nič manj nasilen ni rdeči režimski terorizem, ki se je utrdil v Etiopiji, v Mozambiku, v Angoli s pomočjo kubanskih vojakov in sovjetskih svetovalcev.

Vendar celina, kjer je največ nasilja, je Azija. Tu bi na prvem mestu omenili Sovjetsko zvezo. Po pričevanju brezštevilih

prič je njena Sibirija eno samo veliko koncentracijsko taborišče že od oktobrske revolucije dalje. Dovolj da beremo pričevanje Solženicina in drugih sodobnih sovjetskih pisateljev-oporečnikov.

Ta režimski terorizem je našel pot na Kitajsko in v zadnjih dveh desetletjih v Vietnam, Kambodžo in Laos. Kar se tam dogaja in se je dogajalo, presega najbrž vsa grozodejstva v dosedanjih zgodovini. Naj dodamo še režimski terorizem bivšega šaha Reza Pahlevija in sedaj Homeinija v Iranu oz. v Perziji in da zaključimo omenimo še Libanon in Palestino.

Koliko je vsepovsod Kajnov, ki se dvigajo nad svoje nedolžne brate v boju za kaj? Za neko oblast, ki je vedno tako negotova, za oblast, ki naj poteši željo po nadvladi in poveljevanju samega sebe.

Cerkev sv. Modrosti ostane muzej

Po nekaterih vesteh naj bi znamenita cerkev Sv. Modrosti (Hagia Sophia) v Carigradu, ki je pod Tunki postala mohamedanska mošeja, pa so jo leta 1935 spremenili v muzej, spet postala muslimanska molitnica. Zadnja poročila pa so to vest popravila. Cerkev bo ostala muzej, v molitnico pa bodo spremenili le poslopje ob njej.

Vernost Slovencev v Argentini

PRIHOD SLOVENSKE DUHOVNIŠKE

Za uspešno dušno pastirstvo so bili ož apostolskih časov do danes potrebni škofje in duhovniki. Nujno pa je bila potrebna pomoč laikov. Brez duhovnikov se vera more ohranjati tudi stoletja, kakor nava-
jajo kakšne primere iz misijonskih dežel. Za krščansko življenje pa so potrebni duhovniki, da imajo verniki na razpolago evharistijo, da morejo prejemati zakramente. Dovolj poučeni laiki morejo poskrbeti za pouk. Pa tudi to ni lahko, če nimajo pravega vodstva.

Slovenski izseljenci v Argentini do leta 1933 niso imeli nobenega slovenskega duhovnika, čeprav jih je tja odšlo že okrog 30.000. Če je bil prej tam kak redovni duhovnik, kakor npr. Ludvik Pernišek, je bolj deloval med Indijanci kakor med Slovenci. Zupnik Merkun se je leta 1926 tam mudil le malo časa. Skof Jeglič ga je tja poslal, da spozna položaj Slovencev. Leta 1933 je šel mednje delovat Jože Kastelic, ki pa je 1940 umrl na gori Aconcagui. Leta 1936 je prišel v Argentino Janez Hladnik, ki je deloval tam med Slovenci do svoje smrti 20. junija 1965.

Med ideološkimi izseljenci, ki so prišli v Argentino po letu 1948, je bilo 65 duhovnikov, povečini iz ljubljanske škofije. Z njimi je bilo tudi dosti vernih izobražencev. Tudi drugi so bili povečini verni kristjani. Zanimivo je dejstvo, da je velika večina teh argentinskih izseljencev ostala verna do danes. Ni se to zgodilo z drugimi izseljenci po drugih deželah, kamor so tudi odšli tisoči Slovencev. Povsod, kamor so šli Slovenci po zadnji vojni, imamo versko trdne naše ljudi. A to so predvsem odrasli, ki so se rodili doma in se doma izšolali in vzgojili. Mladina pa se asimilira z narodi, med katerimi so se naselili.

POMEN VERSKIH ORGANIZACIJ V DUŠNEM PASTIRSTVU

Drugače je v Argentini. Večji del mladine, čeprav je bila tam rojena in obiskuje argentinske šole, je ostal veren in narodno zaveden. Kako si je to mogoče razložiti, saj niso prišli v najboljše okolje. Argentinci dajo otroke krstiti, se v cerkvi poročajo, hočejo imeti cerkveni pogreb. Imajo simpatije do krščanstva, ker niso v zgodovini doživeli ničesar takega, kar bi jih od njega odvrčalo. Zato je tudi propadel Perón, ker je začel nastopati proti katoliški Cerkvi. K maši pa bolj malo hodi, ne prejemajo pogosto zakramentov. Smejejo se Slovincem, ki hodijo ob nedeljah v cerkev.

Kaj je tisto, kar rešuje naše izseljence v Argentini, da ostajajo verni in narodno zavedni? Mislim, da je najtočnejši odgovor tale: Duhovniki in apostolsko vzgojeni laiki, ki duhovnikom pomagajo, nadaljujejo z dušnim pastirstvom, kakršno se je razvilo v ljubljanski in mariborski škofiji v tem stoletju, zlasti še med prvo in drugo svetovno vojno. To je bil čas intenzivnega dušnopastirskega delovanja po organizacijah in po tisku. Odločilno je bilo, da so se ustanovile med Slovenci in se močno razširile apostolske organizacije, ki so bile v veliko pomoč škofom in duhovnikom v dušnem pastirstvu.

Prva organizacija, ki se je med Slovenci razširila, so bile Marijine družbe, bolj med ženskami kakor med moškimi, bolj med mladino kakor med odraslimi. To se je začelo nekako od leta 1895 naprej v ljubljanski škofiji pa tudi po Primorskem.

Potem se je leta 1906 ustanovila orlovsko organizacija, ki je zajela velik del moške in ženske mladine. Orli in Orlice so od te organizacije prejemali telesno vzgojo (gojili so telovadbo, pripravljali so prireditve, se udeleževali tudi mednarodnih tekmovalij), se izobraževali na sestankih in prejemali oporo za versko življenje. Odrasli člani so vedno bolj prevzemali odgovornosti tudi v javnem življenju. Leta 1929 je jugoslovanska diktatura orlovsko organizacijo zatrla. Leta 1935 so jo obnovili pod imenom Fantovskih odsekov in Dekliških krožkov.

V letih od 1933 dalje je v Ljubljani nastala apostolska organizacija Katoliška akcija, ki je bila izključno verska in se je delila po stanovih: Dijaki, Mladi delavci, Katoliške dijakinje, Katoliške delavke, Katoliške nameščanke, Katoliške učiteljice, Katoliški kmečki mladci, Katoliške kmečke mladenke.

Te skupine niso gojile samo intenzivnega verskega življenja ampak tudi apostolsko delovanje. V sedmih, osmih letih se je močno utrdil vpliv med dijaki srednjih šol (gimnazija je imela 8-letni študij), da so prevladovali skoro po vseh srednjih šolah po Sloveniji. Vedno večji vpliv so dobivali tudi na univerzi v Ljubljani. Pa tudi drugo mladino so vedno bolj osvajali: kmečko, delavsko, nameščence itd. Za fante in dekleta na deželi, po obrtniških de-

lavnicah, po tovarnah je bila Fantovska zveza (do leta 1929 Orli) in za dekleta Dekliški odseki. Marsikdaj so člani in članice Katoliške akcije vodili FZ in DK. Tako so imeli globoko verne in sposobne voditelje in voditeljice.

ORGANIZIRANOST ARGENTINSKIH SLOVENCEV

Vso to bogato dediščino organizacij so izseljenci prenesli v Argentino in so tam z delom nadaljevali. Že po taboriščih so delovale skupine KA. Katoliška akcija se je ohranila samo v Argentini, ne pa po drugih deželah, kamor so odšli naši izseljenci. Tu je ostala do danes. Najbrž so pod vplivom argentinske KA začeli delovati razdeljeni v štiri naravne stanove: možje, žene, fante in dekleta. V Argentini so obnovili tudi Slovensko fantovsko zvezo (SFZ) in Slovensko dekliško organizacijo (SDO). Lani so obhajali tridesetletnico delovanja. Dijaki srednješolci imajo svojo organizacijo. Akademiki imajo Slovensko katoliško akademsko društvo.

V vseh organizacijah, tudi športnih in kulturnih so duhovniki kot cerkveni asistenti ali kot člani, vodstvo pa imajo laiki. Nič ne nosi samo katoliškega imena, marveč se vse delovanje vrši na temelju vere in krščanske morale.

Nikar misliti, da za delovanje ni ovir. Ena največjih ovir so razdalje, zlasti v Buenos Airesu, ki ima ogromne razsežnosti. Slovenci pa so raztreseni vsepovsod.

Središča delovanja so slovenski domovi, ki jih je v Argentini deset. Po več domovih imajo tudi nedeljsko mašo. Ponekod imajo kapelo nad dvorano. Po vseh domovih so slovenske šole ob sobotah, ker so v Argentini ta dan šole zaprte. V teh šolskih tečajih imajo tudi verouk, ker ga v državnih šolah ni. Povsod, kjer so šole, imajo tudi pevske zbornice ter goje cerkveno in narodno petje. Tudi imajo po domovih igralske skupine. Organizacije imajo mesečne duhovne obnove, letne duhovne vaje. Za vse ljudi imajo za veliko noč tridnevno duhovno pripravo.

Od prihoda v novo deželo so naši izseljenci skrbeli za svoj tisk. Sprejeli so že od prej »Duhovno življenje« in ga izpopolnili. Za obveščanje in idejno usmerjanje služi močno razširjeni tisk »Oznanilo«, ki naznanja, kaj je na programu v bodočem tednu. Izhaja že 31. leto. Za širjenje misijonske misli izdajajo lazaristi mesečnik »Katoliški misijoni«. Poleg teh verskih listov izhaja »Glas Kulturne akcije«, »Sij«, revija »Meddobje«, »Tabore«, »Vestnik«, dijak izdajajo »Mladinsko vez«. Monumentalna je izdaja Zbornika Svobodne Slovenije, potem dokumentarne knjige o državljanski vojni pri nas. Izdali so tudi mnogo vzgojnih in dobrih literarnih del.

V slovenskih osnovnošolskih tečajih je 700 učencev s 70 učitelji in učiteljicami in na dveh srednješolskih tečajih je 250 dijakov in dijakin.

Na slovenski teološki fakulteti, ki je delovala do smrti škofa Rožmana leta 1959, se je vzgojilo 52 duhovnikov, od katerih jih je devet doktoriralo.

(Konec prihodnjic)

PESEM SVOBODE

(Zmagovalci Jeleni Davidovi za njeno pesem na drogu)

*Jelena, mlada srna na bradlji, na drogu
kroži kot ptica po nevidnem krogu
lepote, prenašaš lok mišic v duha sijaj.*

*Zakleta princesa, oči vseh so vate uprte
v pesem rok in nog. Tvoj brezmadežni ljubki stas
drži nas pripete v sanje, v neznan svet
umit od potokov, kjer lilije cveto.*

*Svoje ude vrtiš. Kje iščemo naj skrivnostni vzmet,
srca čudovito skladje, lepote trepet?*

*To bil je trenutek, ko mir je zastal in molk
je začuden slonel po galerijah Moskve.
Nekdo je igral violino tatarskih romanc.
Ti si vodila mu lok gori na drogu.*

*V počasnem oboku labod je zvil beli svoj vrat
v sneženih ovogh v svojo nemo žalost
ponižanih in razžaljenih. Ti s prsti dotikaš se zvezd.*

*Vsi vemo. Jelena zdaj moli. Saj ni pregraj tam gori...
Za čas še ostani na drogu! Se enkrat zavrti
svoj bajni balet v sijaj, svojo pesem v svobodo
nesmrtno Rusije, za jutro novi šepet,
dokler naš plaz ne znori v aplavz prebujenih,
nebesa poslušajo zvonečo himno naših dlani
v pozdrav Jeleni lepi,
da so se dvignile divje gosi,
da pomlad se zbudila je v stepi...*

Opomba: To je bilo 1980, ko so iz Moskve izselili vse oporekovavce in Dudka zapodili v steno, preden so prinesli olimpijski ogenj. Indijski poročevalec Zajdi (Jaydee) pravi, da je balet Bolšoi teatra in umetniški talent ruskih atletov zgovoren dokaz ruskega neukrotljivega duha, ki stremlje po svobodi. Odtod ta pesem.

OD TEDNA DO TEDNA

Papeževa poslanica članicam OZN

Papež Janez Pavel II. je naslovil na državnike, ki so se zbrali na 11. zasedanju Organizacije Združenih narodov (OZN) posebno poslanico, ki jo je prebral kardinal Cantin, predsednik papeške komisije za pravičnost in mir. Navzoči so jo sprejeli z dolgotrajnim ploskanjem.

V poslanici priporoča sv. oče sodelovanje med narodi, dialog in darovanje enega odstotka narodnega dohodka za razvoj nerazvitih. Misliti je treba na strahoto lakote in smrti, pa tudi na spreobrnitev srca in duha. Kulturne, etične in verske vrednote vsakega naroda je treba spoštovati. Tehnika je prinesla veliko sprememb na svetu. Potrebni so primerni ukrepi, da bo to v srečo, ne pa v nesrečo.

Ljudsko glasovanje v Čilu

Na poziv generala Pinocheta, ki vodi vojaško junto v Čilu od državnega udara 10. septembra 1973, so se morali Čilenci pretekli teden na ljudskem glasovanju izraziti, če so za to, da ostane Pinochet na oblasti do leta 1989. Volivnih udeležencev je bilo 6,7 milijonov, volitev pa se jih je udeležilo 5,8 milijona. Od teh jih je 3,9 milijona ali 67,5 %, torej dobri dve tretjini, reklo svoj »da«, 1,7 milijona ali 29,6 % pa »ne«, 2,8 % milijona je bilo neveljavnih. Težko je reči, koliko ti rezultati izražajo dejansko voljo prebivalstva. Eno je gotovo: če si ena tretjina volivcev upa reči »ne«, to pomeni, da je le neka razlika med Pinochetovo diktaturo in »vzhodnimi« demokracijami, kjer te vrste glasovanja izpadejo v prilog režima z 99,9 % glasov.

Lasten verski pouk za nekatoličane

Protestantske verske skupnosti v Španiji so se pritožile pri ministrstvu za vzgojo, da morajo njihovih otroci hoditi v šoli h katoliškemu verskemu pouku. V osnovnih šolah se je 95 % staršev odločilo za verski pouk, v srednjih šolah pa 89 %. Pristojno ministrstvo je sedaj odločilo, da bodo imeli v bodoče nekatoličani na državnih šolah lasten verski pouk.

■ Ob proslavi enajste obletnice libijske revolucije, ki je strmoglavila kralja Idrisa ter pripeljala na oblast polkovnika Geda-fija, je leta predlagal združitev Libije s Sirijo. Predsednik Sirije general Asad je nato obiskal Libijo, nakar je bila razglášena združitev obeh držav. Ni še znano, kako se bo nova država imenovala in če bo imela enega samega predsednika in eno samo glavno mesto. Sovjetska zveza je pobudo o združitvi z zadovoljstvom pozdravila.

■ Iranski verski voditelj Homeini je romarjem iz muslimanskega sveta dejal, da bodo ZDA morale izpolniti vrsto pogojev, če bodo hotele, da pridejo zajeti Američani na prostost. ZDA naj vrnejo šahovo premoženje, odmrznejo iransko lastnino in zamčijo, da se ne bodo vmešavale vojaško v iranske zadeve. Zadnje besedo o izpustitvi ameriških talcev naj bi imel iranski parlament.

Papež mladim

Lani v septembru je bil sv. oče Janez Pavel II. na Irskem. Dne 30. septembra je na galwayskem hipodromu Ballybrit maševal za okrog 300 tisoč mladih. Sv. oče je mladim med drugim dejal:

Kot toliko drugih mladih po različnih delih sveta, boste tudi vi slišali, da so potrebne spremembe, da morate imeti več svobode, da morate biti drugačni kot so vaši starši, in je od vas odvisno, kako boste odločali o svojem življenju.

ZAPELJIVI GLASOVI

Upanje na vedno večji gospodarski napredek in možnost imeti več dobrin, ki vam jih moderna družba lahko nudi, se vam bosta morda zdela priložnost, da zahtevate večjo svobodo. Čim več boste imeli — take misli bi vas lahko skušale — tem bolj se boste čutili proste vsake prisile. Da bi zaslužili in imeli več denarja in bi bilo čim manj truda in napora, bi vas lahko premočila skušnjava, da bi si poiskali lahkih potov, ki pa ne bi bili v skladu s poštenjem, resnico in delom.

Vabljeni užiti, ki naj bi jih bilo treba zgrabiti vedno in povsod, kjer se ponudijo, bodo močno mikavni; prikazali vam jih bodo morda kot del napredka k večji avtonomiji in večji pravni svobodi. Zelja, da bi se osvobodili zunanjih prisil, lahko pride posebno močno do veljave na področju spolnosti, ki je tako tesno povezana s človeško osebnostjo.

Nravne ideale, ki sta jih pred vašimi očmi tako dolgo poveličevali Cerkev in družba, vam bodo morda prikazovali kot nekaj preživelega in kot oviro za polni razvoj vaše osebnosti. Sredstva javnega obveščanja, zabave in slovo vam bodo prikazovali življenje, ki v njem prav pogosto vsakdo živi le zase in kjer pretirano uveljavljanje samega sebe ne dopušča, da bi se zanimali še za druge.

Slišali boste ljudi, ki bodo govorili, da so vaše verske vaje nepovratno preživele, da pomenijo za vaše življenje in za vašo prihodnost le oviro, da z vsem tistim, kar vam nudi socialni in znanstveni napredek,

svoje življenje lahko uredite po svoje in da je Bog odigral svojo vlogo. Celu Bogu posvečene osebe bodo morda sprejele taka stališča, ki jih vdihavajo v obdajajočem jih ozračju, ne da bi se zavedale, da imajo svoj izvor v praktičnem ateizmu.

Družba, ki je tako izgubila svoja najbolj vzvišena verska in nravna načela, bo postala lahka plen, da bodo z njim manipulirale in mu gospodovala sile, ki ga bodo pod pretvezo večje svobode še bolj zaslužile.

Da, draga mladina, ne zapirajte svojih oči pred nravnim propadanjem, ki danes zajema vašo družbo in se mu v svoji mladosti ne morete sami ubraniti. Koliko mladosti je že oslabela vest, pa so pravo življenjsko veselje zamenjali z drogo, seksom, alkoholom, vandalizmom in praznim slepihom samo materialnih dobrin!

MLADINA POTREBUJE KRISTUSA

Nečesa drugega potrebujete, nečesa, kar boste našli le v Kristusu, ker je le ta merilo in raven, ki morate z njima vrednotiti svoje življenje. V Kristusu boste odkrili pravo veličino svoje človečnosti. V njem boste razumeli svoje dostojanstvo človeških bitij, »ustvarjenih po božji podobi in sličnosti«. Kristus ima odgovore za vaše probleme in ključ za vašo zgodovino. On ima moč, ki z njo vzgaja srca. On vas kliče, on vas vabi, on, ki je »pot, resnica in življenje.«

Da, Kristus vas kliče, a kliče vas k resnici. Njegov poziv je zahteven, ker vas vabi, da se mu daste popolnoma »zgraditi«, tako da boste vsi svoje življenje gledali skozi drugačno luč. Sin božji je, ki vam razodeva ljubeči Očetov obraz. Učitelj je, edini, čigar nauk ne bo minil, edini, ki uči z oblastjo. Prijatelj je...

Njegov poziv je zahteven, ker nam je pokazal, kaj se pravi biti človek. Če ne boste pozorni na Jezusov poziv, ne boste mogli v polnosti uresničiti svoje človečnosti. Graditi morate na temelju, ki je Kristus. Samo z njim bo vaše življenje imelo smisel, ki ga bo vredno živeti.

Ekumensko potovanje v Srbijo in Makedonijo

Ob koncu prejšnjega meseca je priredilo Apostolstvo sv. Cirila in Metoda iz Trsta in Gorice ekumensko potovanje v Srbijo in Makedonijo. Potovanje ni bilo samo razvedrilnega značaja, saj je bil njegov glavni cilj spoznati kraje in okolje, v katerih delujejo poleg pravoslavnih duhovnikov tudi katoliški, med katerimi pride večkrat do sodelovanja v želji, da se ustvarijo pogoji za edinstvo in Kristusu.

Tako smo 19. avgusta odpotovali iz Gorice in Trsta in prvi dan prispeli do Beograda, kjer smo tudi prenočili. Pravo ekumensko potovanje pa se je začelo naslednjega dne. Ta dan je bil še posebno na višku, saj se je naši družini pridružil novi beograjski nadškof msgr. Alojzij Turk. Bili smo ga izredno veseli, saj nam je bil ves čas, ko je ostal z nami, dober sopotnik, prijatelj in vodič. Sam namreč te kraje izredno dobro pozna, kajti v njih je deloval nad štirideset let.

Med potovanjem smo si ogledali vrsto pravoslavnih samostanov, cerkva, zgodovinskih spomenikov, mest in krajevni zanimivosti. Iz Beograda smo krenili proti jugu prek Kragujevca, Kraljeva, Novega Pazarja, Peći, Prištine, Tetova do Ohrida, kjer sta delovala sv. Kliment in sv. Naum, učenca svetih bratov Cirila in Metoda. Iz Ohrida smo šli nazaj proti severu prek Bitole, Prilepa, Skopja, Niša do Beograda, kjer smo zadnjikrat prenočili. Potovanje je trajalo vsega skupaj devet dni.

Na programu so bila tudi razna srečanja s tamkajšnjo duhovščino. Tako smo se v manastiru Žiča srečali z vladiko Stefanom. Pripravil nam je preprost, a lep sprejem. Najprej smo si ogledali cerkev, nato pa imeli avdienco. Tam sta se z vladiko pogovarjala dva naša duhovnika. Prikazala sta mu delovanje Apostolstva sv. Cirila in Metoda, mu razložila namen našega potovanja. Kot s starim prijateljem se je z vladiko pogovarjal nadškof Alojzij Turk. Po končanih pogovorih smo za slovo zapeli nekaj Marijinih in narodnih pesmi, še prej pa smo skupaj zmolili člansko molitev za edinstvo »Oče naš«.

Podobno srečanje smo imeli tudi v Ohridu s tamkajšnjim vladiko. Ob pogovoru nam je pripovedoval o srečanju s papežem Janezom Pavlom II. Sv. oče ga je kot pravoslavne škofa zelo priščno sprejel, prav kot brata v duhovništvu.

Srečali pa se nismo samo s pravoslavnimi škofi in duhovniki, temveč smo med potovanjem našli tudi naše slovenske rojake. Tako nas je v Ohridu pričakal tam-

kajšnji duhovnik, sicer domačin iz Gorice, msgr. Branko Dorčić. Vse je hotel zvedeti o naših krajih, o ljudeh in o problemih, ki nas tarejo. V tamkajšnji kapelici smo na nedeljo imeli sv. mašo. Msgr. Dorčić nam je ob slovesu dejal: »Molite, pojte in pozdravite vse!«

Med potovanjem, dokler je bil z nami, nam je msgr. Turk veliko pripovedoval o trdnji, živi veri tamkajšnjih katoličanov. Besede so pač besede, kar pa sam doživi, je nekaj čisto drugega. Ko smo si ogledali manastir Gračanica, nekje blizu Prištine, smo srečali skupino mlajših duhovnikov. Z njimi smo se zaklepetali in tako zvedeli, da je eden izmed njih dušni pastir v bližnji vasi Janjevo. Nadškof Turk se je z njim domenil, da bomo obiskali njegovo župnijo.

Tako smo se naslednji dan odpravili v Janjevo. V vasi so nas že vsi nestrpno čakali, zlasti g. nadškofa, saj so ga nekateri starejši ljudje dobro poznali, ker je med njimi pastiroval. Po ozki, strmi in kamniti poti smo prišli do cerkve. Ko smo stopili vanjo, smo kar obstali od začudenja: bila je prenatrpana vernikov. Na eni strani so stale ženske, mlade in starejše, na drugi strani moški, pred oltarjem pa morje otrok, drug ob drugem, zarečih oči v pričakovanju prihoda nadškofa, o katerem so že toliko lepega slišali. Začela se je sv. maša. S kora je zadonel najprej glas orgel, nato pa zbor. Petje je bilo tako mogočno, da je vsem seglo prav do srca. Po maši smo polni novih občutkov pokramljali z domačini, se z lepo pesmijo nato poslovili in zadovoljni odšli.

Ko smo prihajali v to zakotno vasico, se je marsikdo vprašal, kako se v teh krajih počuti mlad duhovnik, kaj mu ni dolgčas, kaj morda ne občuti domotožja. Ko smo odhajali, ni bilo v nas več teh vprašanj. Imeli smo odgovor v tistem morju otrok pred oltarjem, ki so zavzeto molili in peli. Po maši pa so od svojega župnika vse hoteli zvedeti, vse mu povedati. Ko smo odhajali, nam je dušni pastir (Stajerc po rodu) dejal, da ob teh tako ljubeznivih ljudeh, željnih znanja in pomoči sploh ne utegne misliti na domotožje.

Na vse potovanje so nam ostali neizbrisni spomini na ljudi in na kraje, na njihovo preteklost in sedanjost. Veseli in srečni smo se vračali domov. Spotoma smo se ustavili še v Trebnjem, Baragovem kraju mladosti, kjer smo imeli občestveno mašo v zahvalo. Pridružili pa smo še svoje prošnje in želje, ki jih imamo vsi dovolj.

Udeleženka

Jože Cukale

Romanje tržaških Slovencev na Koroško

V dneh 29. in 30. avgusta je 300 romarjev v šestih avtobusih romalo h Gospe Sveti in na Krko na Koroškem. Precej naših ljudi je letos odšlo v Lurd in v Sveto deželo, največ pa se jih je zbralo na skupnem letnem romanju na Koroško.

Ze ob 6. uri zjutraj smo se odpravili od doma. Po enem premoru ob avtocesti, ki se je že precej podaljšala od Vidma naprej, smo hiteli po Kanalski dolini proti avstrijski meji. Pregled potnih listov je bil na obeh blokih natančen in smo pri tem izgubili precej časa. Prek Podkloštra in mimo Boljaka smo šli naravnost skozi Celovec h Gospe Sveti.

Z molitvijo, petjem, nekateri še s spovedjo so se romarji pripravili na koncebratno mašo, ki jo je vodil škofov vikar dr. L. Škerl. Po evangeliju je govoril nam dobro znani Vinko Zaletel, župnik v Vogrčah pri Pliberku. Po maši je tudi razložil zanimivosti cerkve Gospe Sveti in pomen, ki ga je imela v slovenski zgodovini in ga ima še danes.

Ze v začetku pokristjanjenja si je Marija zagotovila častno mesto med slovenskim ljudstvom. Sredi 8. stoletja je na prošnjo slovenskega kneza Hotimira prišel v Karantanijo škof Modest, po rodu najbrž Irec, ki je začel pokristjanjevati Slovence. Ne daleč od vojvodske prestolnice v Krnskem gradu je postavil prvo Marijino cerkev na Koroškem, Gospo Sveto, in jo posvetil Marijinemu vnebovzetju. Služila mu je kot stolnica in je bila izhodišče misijske dejavnosti in Marijinega češčenja.

Prvotna cerkev se je ohranila 600 let. V 15. stoletju pa so zgradili sedanjo veličastno stavbo z dvema mogočnima zvonicama in z znamenitim velikim zvonom iz leta 1867, ki tehta 6700 kg. To božjepotno svetišče, ki je staro že nad 1200 let, so napadali Ogrji in Turki. Pri Gospe Sveti častijo milostno Marijino podobo, o kateri se ne ve, od kod in kdaj so jo prinesli.

Sv. Modest je prvo cerkev zgradil na razvalinah mesta Virunum, kjer je bil do prihoda Slovencev sedež starokrščanske škofije. Pri Gospe Sveti je Modest tudi umrl in je bil tam pokopan. Njegovo truplo se hrani v sarkofagu v stranski ladji na evangelijski strani.

Zgodovinsko važna je ta cerkev tudi zaradi zveze z ustoličenji koroških vojvod, ker so po končanem obredu umestitve na knežjem kamnu vsi odšli v cerkev Gospe Sveti k skupnemu odpravljanju proti vzhodu in smo obiskali nekatere važnejše kraje, kjer prebivajo Slovenci. Ogledali smo si nekoliko Velikovec, se prepeljali čez Dravo in se ustavili najprej v Pliberku. Gospod Zaletel nam je razlagal zgodovinske in sedanje zanimivosti krajev.

PO SLOVENSKI KOROŠKI

Cas pri Gospe Sveti nam je zelo hitro minil. Vrnili smo se v Celovec, kjer se je ena tretjina nastanila v Slomškovem domu, dve tretjini pa v Kolpingovem zavodu. Po kosilu smo izbrali čas, da smo se v dveh skupinah odpravili proti vzhodu in smo obiskali nekatere važnejše kraje, kjer prebivajo Slovenci. Ogledali smo si nekoliko Velikovec, se prepeljali čez Dravo in se ustavili najprej v Pliberku. Gospod Zaletel nam je razlagal zgodovinske in sedanje zanimivosti krajev.

Videli smo lepo stavbo v St. Rupertu pri Velikovecu, kjer imajo slovenske šolske sestre kmetijsko-gospodinjstvo šolo v slovenskem in nemškem jeziku. Šolske sestre imajo na Koroškem poleg te šole še več drugih postojank. Letos slavijo 25-letnico svoje province na Koroškem, ki ima svoj sedež v Celovcu, Viktringer Ring 19. V Celovcu vodijo tudi dekliški zavod v Slomškovem domu v Viktringer Ring 26. Svojo kmetijsko-gospodinjstvo šolo imajo tudi v St. Petru v Rožu, ki smo jo naslednji dan obiskali. Ustavili smo se še v Dobri vasi, kjer smo si ogledali župno cerkev Marije vnebovzete in samostan, ki je imel za Koroško v preteklosti velik pomen, zdaj pa služi drugim namenom.

Naslednji dan, v soboto 30. avgusta, smo po zajtrku imeli priložnost, da si ogledamo veliko stavbo Mohorjeve družbe, kjer je sedež škofijskega pastoralnega urada za Slovence. Tam je uredništvo verskega tednika »Nedelje«. V stavbi je tiskarna Mohorjeve družbe; potem Slomškov zavod za dekleta in zavod za fante.

Le malo je bilo mogoče hoditi po Celovcu in si ga ogledati. Celovec je mesto, ki na obiskovalca naredi prijeten vtis. Ima lepe stavbe, ne preveč nagrmadene skupaj, marveč je dosti vrtov, dreves, vsakovrstnega zelenja. V Celovcu je slovenska gimnazija, ki je sicer edina slovenska šola na Koroškem. Osnovne šole in vse druge šole so nemške. Na osnovnih šolah je slovensčina samo prostovoljen predmet.

PRI SV. EMI NA KRKI

Naš cilj je bil ta dan Krka, kjer je bil okrog 700 let sedež škofije, ki so ga pred

dvesto leti prenesli v Celovec. Med potjo smo se ustavili na Gosposvetskem polju pri knežjem kamnu. Gospod Zaletel nam je razložil njegov zgodovinski pomen. Po starem narodnem obredu so tu kmetje čumeli svoje vojvode.

Pot nas je peljala prek St. Vida ob Glini dalje v lepo dolino, po kateri smo prišli do Krke, kjer počiva truplo sv. Eme. Zelo verjetno je to bila slovenska plemkinja, je slovensko govorila in veliko stori za ponovno pokristjanjenje slovenskih rodov, ker so za nekaj časa med njimi zatrli vero divji poganski Madžari. Ko so ti bili leta 955 dokončno premagani, so bili primorani, da se držijo v svojih mejah. Tudi oni so sprejeli krščanstvo. V naslednjih desetletjih so iz Salzburga in Ogleja prihajali med Slovence misijonarji, da so obnovili pri njih krščansko vero. Tedaj je Ema rasla v Posavju in v okolici Brež na Koroškem, kjer so v veliki večini prebivali Slovenci. Z njimi je bila že po volji staršev tesno povezana. Poročila se je z Viljemom, mejnim grofom v Savinjski dolini, in imela dva otroka. Njeni podložniki so bili skoro sami Slovenci. Njen mož Viljem pa je kmalu umrl, kakor sta umrla tudi njena dva sinova. To jo je močno zadelo.

Odslej se je vsa posvetila, da je utrjevala vero med Slovenci. Dala je zgraditi več cerkev. Kot plemkinja je posedovala velika posestva, a je vse polagoma obrnila v korist ljudstva in Cerkve. Postala je ubožna in je odšla v samostan, kjer je bila do svoje smrti. To je bilo v samostanu benediktinck na Krki, katerega je sama ustanovila. Ta samostan je prenehal obstajati leta 1070 in nato je Krka postala sedež nove škofije. Od leta 1786 je sedež te škofije v Celovcu. Krka pa je do danes ostala zelo obiskana božja pot z veličastno cerkvijo in kriptjo, kjer časte sv. Ema. Kot blaženo so Ema častili po mnogih slovenskih krajih do leta 1938, ko so jo razglasili za svetnico. Od tedaj se je njeno češčenje razširilo po vsej Sloveniji.

V tej cerkvi smo imeli ob prihodu slovesno mašo, pri kateri je govoril Dušan Cesen, župnik v Žihpoljah.

Po kosilu, ki se je precej zavleklo, smo se odpravili naprej proti Osojskemu jezeru. V Osojah smo se malo ustavili in si poklicali v spomin zgodbo poljskega kralja Boleslava, ki je tu v samostanu delal pokoro, ker je lastnoročno ubil škofa sv. Stanislava iz Krakova. To zgodbo nam pripoveduje pesem »Mutek Osojski«. Osoje sta obiskala tudi sedanji papež, ko je bil še nadškof, in kardinal Višinski, kar ima pač pomen za poljsko zgodovino.

Med potjo smo obiskali še šolske sestre v St. Petru v Rožni dolini. Postregle so nam s pecivom in pijačo, ker smo se zaradi vročine precej potili. Na meji niso ne Avstrijci ne Italijani pregledovali potnih dovoljenj. Šli smo kar naprej. Pri »Diani« smo še dobro povečerjali in se pozno zvečer vrnili domov, polni lepih vtisov in doživetij.

JP

RAZNO

Cistercijani v Etiopiji

V Etiopiji deluje trenutno 87 cistercijanskih redovnikov, ki živijo v dveh samostanih. Najpomembnejši je samostan v Asmaru (Eritreja), v katerem je 22 patrov in več bratov. Cistercijani upravljajo tudi več dušnopastirskih postojank. Ena izmed njih je v glavnem mestu Adis Abebi.

Cerkev v Zimbabveju svobodno deluje

Predsednik katoliške škofovske konference nadškof Patrick Chakaipa in luteranski škof Jonas Shiri sta ob nedavnem obisku v Nemčiji izjavila, da so odnosi med Cerkvijo in Mugabejevo vlado v Zimbabveju (bivša Rodezija) kar dobri. Oblasti zaenkrat ne ovirajo delovanja krščanskih Cerkva, te pa veliko store za pomirjenje med črnim in belim prebivalstvom. V državi, ki ima 6 milijonov prebivalcev, je 10% katoličanov, 10% pa jih pripada drugim krščanskim skupnostim.

Nove ovire za misijonsko delovanje Cerkve

V Zahodni Bengaliji, ki je ena zveznih indijskih držav in v katerih delujeta tudi m. Terezija in naš rojak jezuitski pater Jože Cukale, je stopil v veljavo zakon, ki prepoveduje dejavnost tujim ustanovam. Zakon je med drugimi prizadel tudi katoliško dobrodelno organizacijo Karitas. Osem bengalskih katoliških škofov s kardinalom Picachyjem na čelu je vložilo pri indijski vladi oster protest, saj je s tem v nevarnost tudi dejavnost katoliških misijonarjev.

tržaške novice

Misijonarka Miklavčič piše tržaškemu škofu

S. Anica Miklavčič, kanosijanka, ki trenutno deluje na otoku Formozi (Taiwanu), svoj čas pa je delovala na Kitajskem, kamor se vroče želi vrniti, v pismu tržaškemu škofu Bellomiju pove med drugim zanimive stvari o kitajskem katolicizmu, ki je po 30 letih zatiranja in življenja v podzemlju še vedno živ. Takole piše:

Kitajski katoličani pošiljajo ganljiva pisma prijateljem v tujini. Brala sem pismo nekoga, ki ima svojega strica v Rimu in si želi novic o papežu. Prosi za njegov naslov, da bi mu pisal in pravi, da bo to storil »na kolenih«, kajti papež je drugi Kristus. Spet drugi naproša svojega sorodnika, naj mu pošlje latinsko slovnico, da bo učil svoja dva sinova latinsčine, ki bo sta stopila v semenišče takoj ko bo to mogoče.

V Sangaju naj bi se bila prikazala Mari božja v razdejanem svetišču na griču. Ob ljubila je, da bo še prišla. Katoličani molijo rožni venec, rabijo blagoslovljeno vodo, ki so si jo ohranili 30 let tako, da so neprestano blagoslovljeni dodajali nekaj navadne. Pod žerjavico tli ogenj in ko bodo odstranjene ovire, bomo priče Gospodovim čudežem, ki jih je delal v dušah tamkajšnjih ljudi.

Zato: Molite zame! Jaz molim in bom vedno goreče molila za naš Trst, za slovenske duhovniške poklice in za tržaškega škofa, saj je to moja dolžnost, ker sem sestra duhovnikov.

★

Življenje ni ne praznik niti dan žaloavanja; življenje je delavnica (Aleksander Vinet).

S festivala ob jezeru

Stresa, poletje 1980

Med Boromejskimi otoki sredi slikovitega jezera Lago Maggiore gotovo najbolj blesti Isola Bella - Lepi otok. Lepota te oaze miru je naravnost presenetljiva: obdana od čudovito negovanih vrtov in eksotičnega sredozemskega ter orientalskega rastlinja se bohoti slovita Boromejska palača, sedež nekdanjih knezov. Valovi lahko pljuskajo ob čeri, nad katerimi se razprostira razkošna rezidenca s parkom, polnim radovednih obiskovalcev.

Ko popotnik lagodno uživa ob robu nabrežja to jezersko modrino, lahko občuduje nedaleč od sebe Ribiški otok (Isola Pescatori) ter bolj samotno Isola Madre s temotnim gozdom in vilo. Na drugem bregu pa že zazre obrise mesteca, polnega palm, hotelov, poletnega vrveža — to je Stresa.

Mirno jadrnanje z otoka nazaj proti mestu ustvarja pravo muzikalno atmosfero, saj nudijo igre valov, barv, spajanje modrine neba z jezerom in poigravanje vodnih refleksov pravo harmonijo narave. In ta muzikalnost pripravlja tisto glasbeno vzdušje, ki ga bodo nudili večerni koncerti...

* * *

S podobnimi občutki se verjetno marsikdo podaja na koncerte, ki so na programu Glasbenih tednov. Letošnja izdaja je bila že devetnajsta po vrsti. Obsegala je celo serijo najrazličnejših koncertov, od orkestralnih in komornih do solističnih. Naj tu zabeležim le najvidnejše!

Poleg uvodnega koncerta kölnskega orkestra so nastopili kasneje še Royal Philharmonic Orchestra iz Londona, dunajski komorni orkester, Sudwestfunk Orchester Baden-Baden, I Solisti Aquilani. Med komornimi ansambli naj omenim skupino iz Berna, oktet berlinske filharmonije, kvartet Amadeus. Med pianisti pa velika imena, kot so pianist Sviatoslav Richter (ki ga je zadnji trenutek nadomestil prav tako znani Cziffra), pianist Nikita Magaloff, violinist Henryk Szeryng, organist Fernando Germani. V sklopu zmagovalcev mednarodnih glasbenih natečajev je nastopil tudi goriški pianist Massimo Gon.

Letošnji uvodni koncert je imel Günter-nich Orchester iz Kölna. Navadno so v začetku nastopale velike instrumentalne vokalne skupine z oratoriji ali podobnimi deli, par let sem pa so se organizatorji odločili za orkestralni uvod. Morda bi zopet kazalo povrniti se k prejšnji praksi. Vsekakor je bil letošnji prvi koncert v Kongresni palači zelo zanimiv.

Kölński orkester je dirigiral znani ruski dirigent Jurij Aronovič, ki pa deluje zdaj leta v glavnem v Italiji in Nemčiji. Sedaj je postal stalni dirigent Filharmonije v Stockholmu. Sam program nemškega orkestra je bil sicer nekoliko težaven

V juliju bom šla v Hongkong, kjer je največja redovna provinca kanosijank. Ostala bom tam nekaj časa, pa še ne vem, koliko. Ecce ego... mitte me! Glej, tu sem, Gospod, pošlji me! Prepričana sem, da bodo molitve mnogih imele svoj sad.

Kolonkovec

Praznik solate. Domače društvo je tudi letos organiziralo praznik pod tem nazivom, kar daje vsemu podvigu resnično folklorno obeležje poleg pravega našega domačega brez tujih primesi.

Praznik se je začel v soboto 13. t. m. popoldne in sicer s tekmo v sajenju solate. Ob prisotnosti približno 200 gledalcev se je pričela tekma. Nastopilo je osem odraslih vrtnarjev in trije mladi. Prvi je prišel na cilj Lojze Debelis, drugi je bil Pepi Stoper in tretji Bogdan Fabris. Pri mladih se je najbolje odrezal Andrej Debelis, za njim sta se uvrstili Vera in Katja Stoper. Praznik se je nato nadaljeval na sedežu društva.

Naslednji dan v nedeljo je bilo nagradjevanje zmagovalcev prejšnjega dne in tudi razstava solate. Prvo nagrado je spet odnesel podjetni in agilni Lojze Debelis. Veselo srečanje se je nadaljevalo pozno v noč ob igranju ansambla Lojzeta Hledeta iz Števerjana, ki je udeležence zabaval še dolgo v noč.

Opčine

Smrt duhovniške matere. Pri Sv. Ivanu v Trstu je v nedeljo 14. septembra zjutraj umrla Amalija Vrabec por. Zerjal, rojena pred 80 leti v Pliskovici na Krasu. Dala je življenje desetim otrokom in jih zgledno odgojila. Eden teh sinov, Vili, je že 12 let župnik na Opčinah. Ob smrti ljubljene mame mu župljani izrekajo iskreno sožalje.

Sožalju se pridružuje cerkveni pevski zbor pri Sv. Ivanu in zbor »Marij Kogoj« iz Trsta.

Škof dr. Dragotin Nežić zlatomašnik

Škof dr. Dragotin Nežić v Trstu 29. junija 1960 za birmo slovenskih otrok pri Novem sv. Antonu. Desno od njega dr. Lojze Škerl, levo msgr. Stanko Zorko in Franc Štuhec

V nedeljo 7. septembra je puljsko-poreški škof dr. Dragotin Nežić praznoval 50-letnico mašniškega posvečenja in 30-letnico škofovskega posvečenja.

Dr. Nežić je iz zagrebške nadškofije, kjer se je rodil leta 1908. Studiral je v Rimu in dosegel doktorat iz teologije. Po kratki službi v svoji škofiji je bil v novembru 1947 imenovan za namestnika apostolskega administratorja za tisti del tržaško-koprške škofije, ki je pripadel Jugoslaviji. Leta 1948 je sam postal apostolski administrator istega dela. Leta 1949 je postal apostolski administrator tudi poreško-puljske škofije in 23. julija 1950 prejel v Pazinu škofovsko posvečenje.

Ljubljanskemu škofu Vovku je 1. aprila 1951 predal skrb za tisti del tržaško-koprške škofije, ki je pripadel Sloveniji. V juniju 1960 so ga imenovali za poreško-puljskega škofa, a ostal je še do 17. oktobra 1977, ko so končno uredili škofijske meje, apostolski administrator tistega dela tržaško-koprške škofije, ki je pripadel Hrvaški. Od tedaj imajo tržaška, koprška in poreško-puljska škofija vsaka svojega škofa.

Zunanja slovesnost obeh obletnic je bila v veličastni poreški stolnici, ki so jo verniki napolnili in pri maši zbrano ter navdušeno sodelovali. Z jubilejom je sodelovalo 6 škofov in 60 duhovnikov. Slavnostni govor je imel istrski metropolit in reški nadškof Pavlišić. V imenu tržaškega škofa je bil prisoten njegov vikar dr. Lojze Škerl, ki je pri kosilu slavljencu izrazil čestitke in voščila v škofovem imenu in v imenu tržaške škofije.

Gospodu zlatomašniku ob prazniku toplo čestita tudi naš list in mu želi še veliko božjega blagoslova in uspehov v Kristusovem vinogradu.

Berlinguerjev govor v Bologni

Papež v Sieni, tajnik italijanske komunistične partije pa v Bologni; množice tu in tam, toda stališča čisto različna. Bistvo Berlinguerjevega govora je bila trditve, da če se hoče v Italiji napraviti nekaj resnega, novega in trajnega, morajo biti zaven komunisti.

Zato je ostro napadel sedanjo Cossigovo vlado in ji napovedal neizprosno boj. Socialistom zameri, da so šli v zavezništvo z laičnimi strankami mimo komunistov, ko bi se dale oblikovati zgolj levičarske vlade. Vznemirja ga možnost, da bi prišlo v deželah Liguriji, Laciju, Markah in Kalabriji do vlad brez komunistov. Gospodarske odloke Cossigove vlade je označil za nezadostne ter obsodil njeno ravnanje glede delavskega spora v tovarnah Fiat, kjer grozijo delavcem množični odpusti. Seveda se je Berlinguer spravi tudi na razne vojaške režime v Latinski Ameriki, obsodil državni udar v Turčiji, prešel z molkom državljansko vojno v Afganistanu ter izrazil svoje zadoščenje nad razvojem dogodkov na Poljskem. Skratka, govor, poln demagogije, negativne kritike in težnje po oblasti.

Mogočno romanje na Barbano

Ob zadnjem Marijinem letu, ki ga je vsa Cerkev praznovala ob stoletnici razglasitve Marijinega brezmadežnega spočetja kot verske resnice leta 1954, so verniki goriške nadškofije prvič skupno poročali na Barbano. Takoj so se jim pridružili tudi slovenski verniki iz tržaške škofije. Lani je torej preteklo že 25 let. Za dan romanja so duhovniki določili 11. avgust, ki pa je bil zaradi poletne vročine in sredpoletnih počitnic po nekaj romanjih prenesen na 15. september, ko Cerkev obhaja praznik Zalostne Matere božje. In pri tem je ostalo do danes.

Letošnje romanje je poteklo ob izredno lepem vremenu, tudi romarjev je bilo zelo veliko, ki jih je spremljalo 25 slovenskih duhovnikov. Nekateri so prišli tudi z onstran meje, med njimi škofijski kancler iz Kopra msgr. Kobal. Navzoč je bil tudi novomašnik-frančiškan p. Nikolaj Žvokelj iz Kranja.

Sv. maša je ob koncelebriranju 17 sobratov opravil dr. L. Škerl, govoril pa je dr. F. Močnik. V pridigi je dejal, da imajo romanja dvojen namen: molili naj bi za svoje zadeve, pa tudi za skupne. Od skupnih je omenil molitev za naš narod, ki umira, saj eden ali dva otroka vodita do izumrtja. Molili naj bi za zvestobo pripadnosti slovenskemu narodu. Kakor si staršev nismo sami izbrali, pa se jih ne sramujemo, tako se tudi ne smemo sramovati biti Slovenci, saj je tako hotel Stvarnik človeštva. In ker so bili duhovniki z našim ljudstvom v zgodovini tesno povezani, zato moramo vztrajati v molitvi za svoj duhovni naraščaj.

Mogočno ljudsko petje je tako pri maši kot pri popoldanskih litanijskih še zlasti povzdignilo vse romarsko obeležje in navzoče napolnilo z notranjo srečo. Nekatere skupine so popoldne dodale romanju še nekaj izleta, druge pa so ostale na otoku do srede popoldneva, saj je že sama pot na Barbano in povratek domov nepozabno doživetje, ki si ga verni slovenski človek želi prihodnje leto zopet obnoviti. - jk

Dan duhovne obnove v Zavodu sv. Družine

Druga nedelja v septembru je že desetletja dan duhovne obnove za družbenice in druge goriške žene. Iz leta v leto raste število udeležencev, kar znači, kako so taki dnevi koristni in potrebni: prijetna domačnost pri šolskih sestrah, dobra postrežba, družabnost med udeleženkami, največ pa lepi govori, ki vabijo k razmišljanju in poglobitvi duhovnega življenja. Tudi letos je bilo tako. Duhovne obnove v nedeljo 14. septembra se je udeležilo 65 deklet in žena, pri zaključni maši pa jih je bilo še več.

Gospod predavatelj, lazarist in misijonar z Mirenskega Grada, Vinko Klančar, je že takoj pri prvem govoru navezal stik z

udeleženkami, da so ga z zanimanjem poslušale. V dveh jutranjih govorih nam je govoril o človekovi nadnaravni bogopodobnosti, ki jo kristjan zadobi po krstu in jo po zakramentu svete bismne še bolj okrepi. Vse stvarstvo nam govori o božjem bivanju in naša vest nam to potrjuje. Cimbolj je tenkočutna, tem globlje je prepričanje o tej resnici. Kaj je resnica, je predavatelj razložil v zadnjem govoru pri večerni maši. Jaz sem Pot, Resnica in Življenje, je rekel Kristus, zato vsi, ki verujejo, vedo za kaj živijo, kam potujejo in kje bodo našli popolno in večno Resnico.

Zahvaljujemo se vsem, ki so ta doživetja dan duhovne obnove omogočili: voditelju Marijine družbe dr. Kazimiru Humarju, predavatelju misijonarju Vinku Klančarju in dobrim sestram, ki so nas tako gostoljubno sprejele v svojem zavodu.

Udeleženka

V skrbi za družino

Pretekli teden je dušnopastirski urad goriške nadškofije organiziral dvodnevni tečaj za duhovnike in redovnike oziroma redovnice. Vršil se je v četrtek 11. in v petek 12. septembra. Tema sestankov je bila skrb za sodobno družino.

V četrtek je imela glavno predavanje prof. Burba iz Cervignana. Njeno predavanje je bilo usmerjeno v sociološki pogled na našo družino. Prispevala je precej vznemirljivih podatkov o stanju naših družin v škofiji. Gre za ločitve zakonov, za splave in podobno. Videti je, da je moderni potrošniški duh zelo načel tudi naše slovenske in furlanske družine.

Popoldne so se udeleženci razdelili v tri skupine in razpravljali o nekaterih konkretnih vprašanih družine: družina in poklici, družina in kateheza, priprava na skupno zakonsko življenje.

Naslednji dan, v petek, je imel glavno besedo pater Riccardo Ferraroni, župnik pri kapucinih. Popoldne je tečaj zaključil g. nadškof, ki je poudaril, da mora biti vsa kateheza usmerjena v pripravo na družinsko življenje; poleg tega je poudaril še važnost bližnje priprave na zakon, kar se vrši v posebnih tečajih. Takšni tečaji so tudi v naši škofiji in sicer v Gorici in v Krmini.

Izidi popravilnih izpitov na trgovski šoli

Izdelali so: 1. razred: Ivan Brajnik, Aleksander Feri, Jožica Hlede, Aleks Pahor, Robert Pisk, Ana Sfiligaj, Klavdija Terpin, Tatjana Uhan, Rosana Lavrenčič, Aleksander Peric in Livij Peric. 2. razred: Florenca Pettarin, Aleksandra Prescheren, Danijela Tomsic.

Od 18 dijakov, ki bi morali delati izpite, se eden ni predstavil. Dva dijaka sta bila odklonjena v prvem razredu, eden pa v drugem.

KRATKE NOVICE

■ Predsednik predsedstva SR Jugoslavije Cvijetin Mijatović je prejel od papeža Jankeza Pavla II. poslanico, v kateri so obrazložena stališča Apostolskega sedeža do posameznih vidikov evropskega sodelovanja in varnosti.

■ Predsednik italijanske republike Pertini je v torek 16. septembra začel svoje 16-dnevno potovanje po raznih azijskih državah. Na začetku se je ustavil v Kuvaitsu ob Perzijskem zalivu, nato pa je šel na Kitajsko, kjer se bo zadržal precej dni. Pred povratkom v Italijo bo obiskal še britansko kolonijo Hongkong in Jordanijo na Bližnjem vzhodu. V času odsotnosti ga bo nadomeščal predsednik senata Fanfani.

OBVESTILA

Prosvetno društvo »Štandrež« bo imelo redni letni občni zbor v četrtek 25. septembra ob 20.30 v prostorih prosvetnega doma »Anton Gregorčič« v Standrežu. Na dnevnem redu so poročila odbornikov, volitve novega odbora in program bodočega dela.

Redne pevske vaje zbora »Kekec« se bodo pričele v sredo 24. septembra ob 15.30 v Katoliškem domu v Gorici. Vabljeni vsi učenci, ki imajo veselje do petja.

Nabirka za Marijanišče na Opčinah bo prihodnjo nedeljo 21. septembra po vseh cerkvah na Tržaškem, kjer se vrši služba božja v slovenskem jeziku.

SSG v Trstu vabi k vpisu v baletno in gledališko šolo za sezono 1980-81. V baletno šolo se sprejemajo dosežene učenke ter kandidati in kandidatke starejši od 6 let. V gledališko šolo pa so vabljeni vsi dosežani učenci in tisti kandidati in kandidatke, ki čutijo željo do odrskega ustvarjanja in vzgoje v obvladanju lepe slovenske besede. Vpisovanje v obe šoli in podrobne informacije ob delavnikih od 8. do 14. ure do 20. septembra v upravi SSG, ul. Petrovica 4, Trst, tel. 734265.

Oddaja »Na počitnicah« Radia Trst A. V nedeljo 21. septembra ob 12.30 bo oddaja posvečena letovanju dečkov v počitniški poloniji Slokad v Dragi. V nedeljo 28. septembra ob isti uri pa bo v tej rubriki tržaški radio posredoval obisk pri dedkah v koloniji v Comeglanu, ki jo organizira Slov. Vincencijska konferenca. Oddajo je pripravil Danilo Pertot.

DAROVI

Za Katol. glas: N. N., Gorica 20.000 lir. Za župnijo sv. Ivana v Gorici: Milka Gorican, hvala za dobrotnikom 10.000 lir.

Za »Pastirčak«: sestrični Metoda in Betina namesto cvetja na grob sestrične Francke Sirk 20.000 lir.

Ob obletnici smrti staršev Andreja in Vide Kranjc darujejo sinovi Mirko, Marjan in Slavko za Katoliški glas, Alojzije-višče in Katoliški dom po 10.000 lir.

Bratca Klemena je razveselil prihod Tadeja. Z njim se veseli teta Olga in daruje za cerkev v Mavhinjah 50.000 lir, za lačne po svetu pa 10.000 lir.

Za cerkev v Nabrežini: družina Rudež v spomin pok. Pepke Hrovatin 20.000; družina Caharija ob pogrebu dragega Stojana 30.000; družina Peric ob spominu drage Frančiške Ražman 10.000 lir.

Za Skupnost Družina Opčina: Iva Ščuka v spomin pok. Stefanije Skrinjar 10.000 lir.

V spomin pok. Amalije Žerjal: Marija in Anica Abram za Katoliški glas in za Sentjakobsko kulturno društvo v Trstu po 25.000 lir.

Za cerkev na Opčinah: Malič 114.000; družina Sosič v spomin na mater Terezo 20.000; Justina Sosič v spomin na moža Rudolfa 2.000; N. N., Trst 10.000 lir.

Za Dom p. Leopolda pri Domju: družina Buda-Janežič, Trst v spomin pok. župnika Franca Sibenika 15.000; N. N., Trst 15.000; N. N., Mačkovičje 20.000; Zmaga Martellaro, Trst 10.000; N. N., Trst 10.000; Odetta Carletti, Trst 3.500; N. N., Trst 10.000; družina Jazbec, Nabrežina 20.000; Ana P., Trst s prošnjo za srečno rešitev resne zadeve 50.000 lir.

Za ACM Trst: N. N., Trst-Domjo namesto cvetja godovnikom 20.000 lir.

Za cerkev v Riečanju: Patricija Komar 7.000; Antonija Hrvatič 5.000; Leandro Kuret 10.000 lir.

Za potrebne: Zora Milič Hrovatin v spomin na moža Antona 100.000; Dora Markon ob poroki nečakinje dr. A. B. 30.000 lir.

Za kočjo sv. Jožefa v Zabnicah: Frančiška Devetak 10.000 lir.

Za lačne po svetu: N. N., Mavhinje 15.000 lir.

Vsem plemenitim dobrotnikom Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

O ŠTANDREŽ ...

O Standrež, moja ljuba vas, med polji, grédami, vrtovi — nad tabo plava dragi glas, ko pritrkavajo zvonovi in z njimi v podvečerni čas pojó še štandreški sinovi.

O Standrež, moja ljuba vas, iz oken še žaré cvetovi, na njivah še poganja klas, na jesen nam zemljé sadovi poplačajo trpljenja čas.

O Standrež, moja ljuba vas — rodovi tu so že stoletja, če je prihrul viharjev plaz, iskali božjega zavetja, še zdaj, Gospod, ohrani nas.

O Standrež, moja ljuba vas, pod varstvom svetega Andreja naj bomo zdrav slovenski kvas, slovenstva zelenéca veja, dokler blestel bo Sočin pas.

Ivanka Zavadvla

★

Ljubljanska TV

Spored od 21. do 27. septembra 1980

Nedelja: 15.40 Pot na Vzhod, potopisna oddaja. 16.30 Križarji, poljski film. 20.00 Kikpol, nadalj. 21.20 Je rešitev v ovcah, dokumentarna oddaja. 22.10 Šport.

Ponedeljek: 17.20 Miniogodi v glasbeni deželi. 17.35 Delaj z glavo. 18.00 Znana-neznana Jugoslavija. 20.00 Studenec, drama. 21.05 Kulturne diagonale. 22.00 Sirjenje na ovčji planini.

Torek: 17.15 Lutke. 17.30 Glasbena oddaja. 18.00 Poletavček. 20.00 Aktualna oddaja. 20.55 Nanizanka »Ameriške novele«. 22.20 Balet.

Sreda: 17.30 O čudovitem povodcu. 17.45 Velike razstave. 20.00 Ta mračni predmet poželenja, francoski film.

Četrtek: 17.05 Zgodovina pomorstva. 18.00 Tehnica za natančno merjenje. 18.40 Izobraževalna oddaja. 20.00 Tretja razsežnost. 21.35 Odprto za ustvarjalnost.

Petek: 17.20 Leti, leti pikapolonica. 17.35 Družina Smola, risanka. 18.00 Zabavno glasbena oddaja. 18.40 Spoznavajmo naše morje. 21.00 Blakovih sedem, film. 22.05 Paulina 1880, francoski film.

Sobota: 15.15 Oliver Twist ameriški mladinski film. 16.50 Nogomet Jugoslavija-Danska. 18.55 Naš kraj. 20.00 Srečanja. 21.35 Levoroki revolveraš, ameriški film.

Želite potovati v Avstralijo? Kdor želi potovati direktno ali prek Severne Amerike v Avstralijo in kdor želi informacije glede izseljeniških pogojev, naj se obrne na dr. J. Koce, Consultant Tour World International, 155 Collins St. Melbourne, Australia. Lahko se obrne tudi na naslov Artur Koshuta, via Mameli 8, Gorica, ki je že več let sodelavec dr. Koceta.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 300 lir, osmrtnice 250 lir, k temu dodati 15 % davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

ZAHVALA

Hvala Bogu in Materi Mariji za našo mamo, sestro, sorodnico

Amalijo Vrabec vd. Žerjal

Dotrpela je in je, tako upamo, že pri Bogu. Zato se najprisrčneje zahvaljujemo prav vsem, ki ste nam blizu v teh dneh velikonočne skrivnosti: tržaškemu g. škofu, škofovemu vikarju, g. Šorliju, duhovnikom, vsem sestram in bratom v Kristusu; posebno dr. Zdenku Floridanu, ki je skrbel zanjo v dneh bližnje preizkušnje, članom pevskega zbora pri Sv. Ivanu ter iz Barkovelj.

Hvaležni otroci, bratje, vsi sorodniki

Sv. Ivan - Trst, Opčine, Rim, Podgora, Pliskovica, Kosovelje, Nabrežina, Devin-Kras, Ljubljana, Pletenje, Bijela, Adelaide, Melbourne, Buenos Aires, 16. septembra 1980

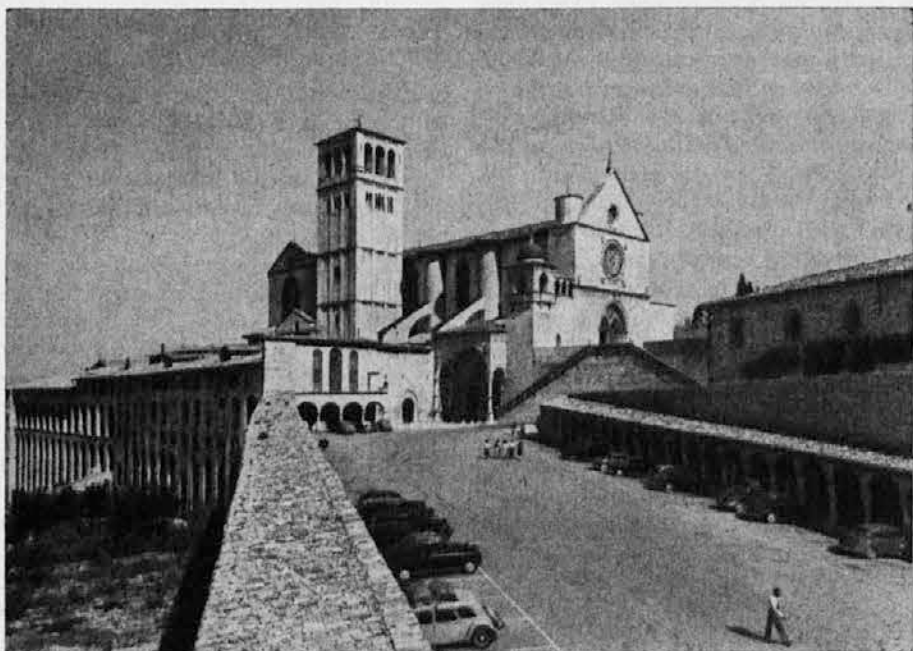
ZAHVALA

Zena Zora in sorodniki se najprisrčneje zahvaljujejo vsem, ki so jim kakorkoli pomagali med dolgo boleznijo in nato z njimi sočustvovali ob izgubi predragga

Antona Hrovatin

Posebna zahvala zdravnikom dr. Starcu ter dr. Miliču.

Opčine, 12. septembra 1980

BAZILIKA SV. FRANČIŠKA V ASSISIJU

V tem starodavnem in sončnem umbriskem mestu bomo skušali priti nekateri tržaški Slovenci, v dneh med 14. in 18. oktobrom, po stopinjah sv. Frančiška Asiškega, do intimnejšega srečanja z Bogom. Vodil nas bo slovenski minorit. Če se nam želi kdo pridružiti, naj telefonira na eno izmed sledečih števil: (040) 793451, 414646 ali 220332.